

Vader is lekker relaxed, moeder is bezorgd

Onderzoek: mannen laten lastige vragen vaak over aan hun vrouw

Rob Pietersen

REDACTIE ONDERWIJS & OPVOEDING

Van doktertje spelen tot masturberen: Vaders schrikken niet zo snel. Ze reageren ontspannen op hun kinderen die seksualiteit ontdekken, veel relaxter dan de moeders. Maar de opvoeding: die laten ze nog altijd vooral aan de moeder over. Channah Zwiép (UvA) deed onderzoek naar 'Vaders en Seksuele Opvoeding' en licht drie opvallende conclusies toe. En drie tegenvallende, want op sommige punten is de moderne vader nog behoorlijk ouderwets.

OPVALLEND

1.

Vaders reageren gemiddeld wat relaxter dan moeders op seksueel getint gedrag (van doktertje spelen, in bad gaan met andere kinderen tot 'schuren' op het schoolfeest en porno zoeken op internet) van hun kind.

Channah Zwiép: "Moeders maken zich snel zorgen of seksueel spel van hun kleuter wel 'hoort' bij de seksuele ontwikkeling. Dat is ook de meest prangende vraag tijdens ouderavonden. Vaders reageren lachconiek met 'Ach, dat deed ik ook als kind'. Het is geen big deal voor ze."

2.

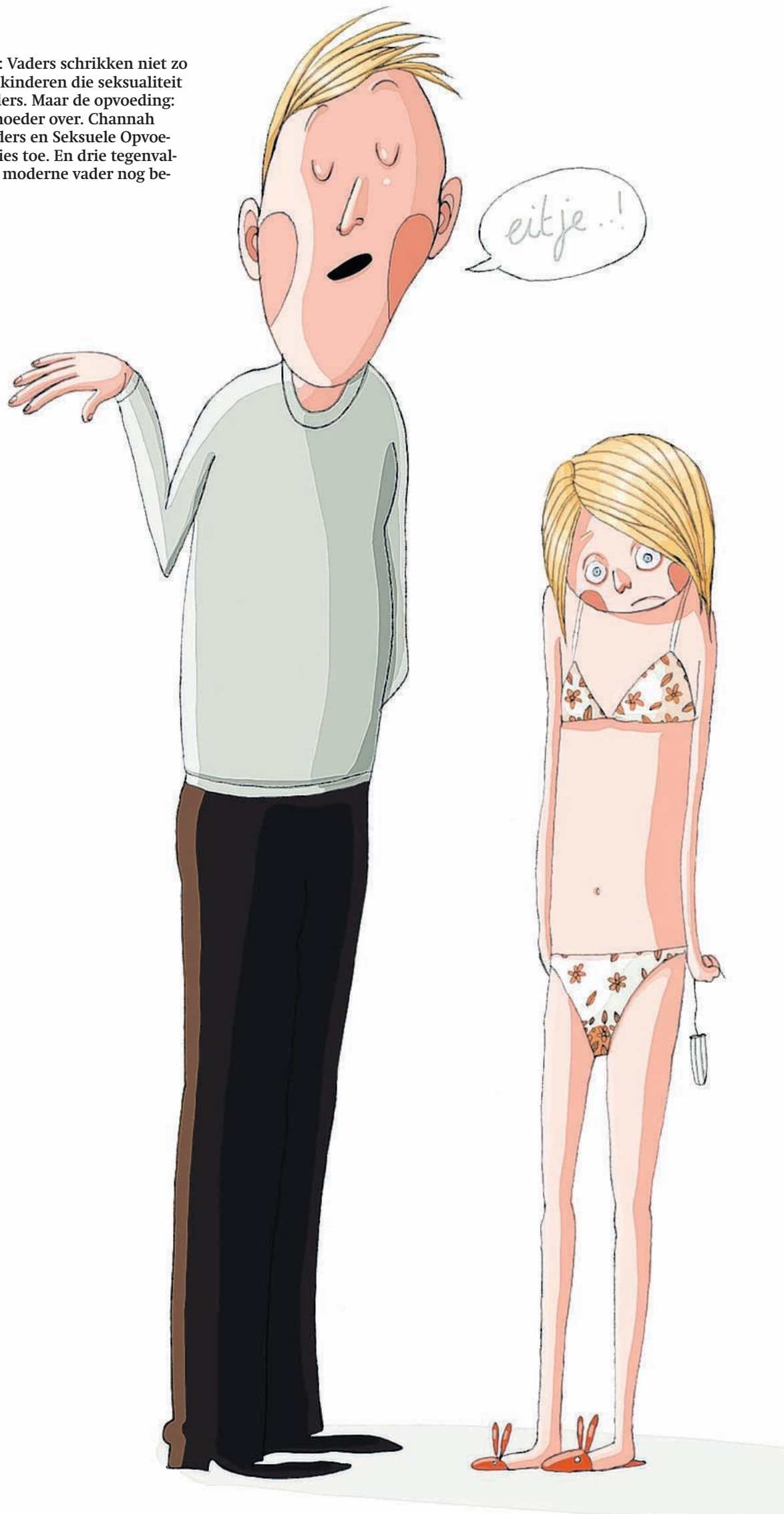
Vaders hechten veel waarde aan weerbaarheid in de seksuele opvoeding. Hun kind moet leren respectvol om te gaan met zichzelf en met anderen.

Zwiép: "De vaders zijn zich bewust van risico's zoals grensoverschrijdend gedrag. Zij willen hun dochter leren haar grenzen aan te geven. Een zoon willen zij bijbrengen de grenzen van meisjes te respecteren. Een vader zei heel treffend: 'Meiden moeten leren 'nee' te zeggen, terwijl jongens moeten leren 'nee' te ontvangen'. Dat is een mooi streven. Autonomie maar ook genieten van seksualiteit, gaat immers over weten wat je wilt en hierover kunnen praten met je vriendje of vriendinnetje."

3.

De seksuele opvoeding die vaders zelf hebben genoten is van invloed op wat zij hun kind willen meegeven.

Zwiép: "Driekwart van de vaders heeft in het ouderlijk huis een tamelijk gesloten seksuele opvoeding genoten. Een deel van deze vaders is hierover ontevreden en verwacht zelf meer open te zijn. Het is zeker niet gemakkelijk om dat patroon te veranderen, want je hebt dit immers niet geleerd. Maar je bewust zijn van het feit dat je dit wilt, is een mooie start. Hoe eerder je hiermee begint, hoe gemakkelijker dit zal gaan. Jonge kinderen voelen immers zelf nog weinig gêne; dan verdwijnt die van jou ook vrij snel."

TEGENVALLEND

1.

Vaders zijn nog vrij traditioneel, zo blijkt uit het onderzoek dat Zwiép met UvA-studenten Rose Nijssen, Lieke van de Kerkhof en Tessa van Heesch uitvoerde. Een grote groep vindt de seksuele opvoeding vooral een taak voor de moeder. Ze staan wel open voor vragen, maar brengen seksualiteit zelf minder vaak ter sprake.

Zwiép: "Met kinderen praten over seksualiteit is voor veel vaders én moeders nog steeds lastig. Ze schuilen zich graag achter het idee dat hun kind nog te jong is. Jammer, want seksuele opvoeding begint bij de geboorte. Vaders zijn echter liever reactief: ze wachten af tot hun kind een vraag stelt. Daar ligt dus een uitdaging."

2.

Vaders vinden het gemakkelijker met een zoon te praten over seksualiteit dan met een dochter. Met een zoon kunnen zij zich beter identificeren.

Zwiép: "Logisch dat een vader zich herkent in een zoon die zich ontwikkelt op seksueel gebied. Moeders zien trouwens om diezelfde reden graag dat vaders hun zonen voorlichten. Dat hij bijvoorbeeld vertelt hoe het voelt om een 'natte droom' te krijgen. In de praktijk blijkt vader echter net zo vaak, of weinig, met een zoon als met een dochter te praten."

3.

Veel vaders ervaren de seksuele opvoeding volgens eigen zeggen als gemakkelijk. Zij hebben daardoor weinig behoefte aan opvoedingsondersteuning.

Zwiép: "Daar zit een opmerkelijke discrepantie. Vaders laten de seksuele opvoeding liever aan moeders over en geven vervolgens aan dat ze het een makkie vinden. De helft zegt gewoon geen vragen over de seksuele opvoeding te hebben. Kennelijk piekeren ze niet zo snel, of komen ze er zelf best uit. Overigens hebben de vaders wél behoefte aan meer informatie over de seksuele ontwikkeling, aan concrete handvatten die te begeleiden. Daarover ga ik met de opdrachtgever voor het onderzoek, het Vader Kennis Centrum, in overleg."